

Lisa
Tapa Vallavolikogu
määrusele nr

Tapa vald

Tapa valla teede ja tänavate teehoiukava aastateks 2020- 2023

1. Sissejuhatus

Teehoiu korraldajaks on Tapa vallas kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõige 1, ehitusseadustiku § 97 lõige 1, liiklusseaduse § 1¹ lg 2, 4, 5 lähtuvalt Tapa Vallavalitsus.

Tapa valla teede ja tänavate Teehoiukava on koostatud neljaks aastaks ja vajadusel uuendatakse kord aastas. Teehoiukava koostas Tapa Vallavalitsus lähtuvalt vajadusest saada ülevaadet Tapa ja Tamsalu linnatänavate ja Tapa valla kohalike teede remondivajaduste ning võimaluste üle lähiaastatel. Teehoiukava on kooskõlas järgneva nelja aasta eelarvestrateegia plaaniga, et tagada parem rahade planeerimine ja jaotus lähiaastate perspektiivis.

Teehoiukava koostaja taotluseks on koostada võimalikult konservatiivse lähenemise kaudu Tapa valla vajadusi ning võimalusi arvestav teehoiukava, mille abil oleks võimalik koostada Tapa valla eelarvet teede ehituse- ja planeerimisega seonduvate rahastamiste osas. Teehoiukava võimaldaks planeerida projektitegevusi ja nende rahastamist nii riiklikest kui ka välisvahenditest.

Teehoiukavas iseloomustatakse vajalikke tegevusi tee seisukorra parandamiseks, perspektiivseid teede ehitusi, ristmike arendamisi ning seotud projekte teehoiu planeerimisel. Teehoiukava on seotud Tapa valla teede registriga, milles tuuakse välja teid ja tänavaid iseloomustavad tehnilised näitajad. Riikliku teederegistri haldajaks ja koordinaatoriks on Maanteeameti Ida regioon. Registrisse tehakse täiendusi ja parandusi jooksvalt vastavalt uute olukordade tekkele (näiteks: uute teede ja tänavate ehitus, tänavakatete muutused, pindalade muutused jne). Teede register on aluseks Tapa ja Tamsalu linnade ja valla planeeringute koostamisel (sh üldplaneering), statistiliste aruannete koostamisel, teehoiukava arendamisel ja muude erinevate ülevaadete teostamisel.

Käesolevasse teehoiukavasse on toodud rahalise väljendusena lähiaastate planeeritavad tööd, mis on täna teada. Lähtuvalt valla tegelikust arengust, eraarendajate tegevusest (nt detailplaneeringud) ja võimalikest uutest liikluskorralduslikest tegevustest on sageli vajalikud operatiivsed korrektuurid tegevustesse. Selline tegevus kooskõlastatakse Tapa Vallavalitsusega. Enamikul juhtudel lähtuvad muutused vallavolikogu poolt kehtestatud detailplaneeringute elluviimisest või operatiivsete liiklusohutust tagavate tegevuste läbiviimisest. Operatiivotsused vaadatakse läbi Tapa Vallavalitsuse juures töötavas liikluskomisjonis, mis võtab nõuandava seisukoha ja see on aluseks järgnevate otsuste tegemisel.

Teehoiukava koosneb tekstilisest osast, finantsplaanist, mis sisaldab teehoiu töödeks planeeritud kulusid aastate lõikes ning kohalike teede ehitus- ja rekonstrueerimisobjektide nimekirjast.

Teehoiukava on kokku pandud Tapa Vallavalitsuse teede- ja liikluspetsialisti Jaanus Annus poolt. Teehoiukavas on arvestatud Maanteeameti Ida regiooni teehoiualaseid planeeringuid ning erinevate projektide arendamisi Tapa valla territooriumil.

2. Teehoiukava eesmärk

Teehoiukava eesmärgiks on anda avalikkusele (sh vallakodanikud, ettevõtjad, erinevad organisatsioonid ja seotud isikud) teada valla teede ja tänavavõrgu korrashoiul planeeritavatest tegevustest. See võimaldab luua järjepidevuse planeeritavates tegevustes ja tagada teede korrasoleku, ohutuse ja mugavad ning säästlikud liiklustingimused.

3. Teehoiu rahastamine

Kohalike teede hoidu on võimalik rahastada omavalitsuse eelarve tulubaasist ehk maksutuludest, tuludest kaupade ja teenuste müügist, muudest tegevustuludest, riigi poolt teedele sihtotstarbeliselt eraldatud vahenditest sh välisvahendid jms.

Riigieelarvest toetatakse omavalitsusi teehoiu ülesande täitmisel vastavalt võimalustele ning riigipoolne sihtfinantseerimine on kohalike teede hoiu täiendav rahastamine.

Tulenevalt riigieelarve baasseaduse muudatusest kajastatakse riigieelarve seaduses alates 2015. aastast kohalike teede hoiu toetust kahel eelarveréal. Valemipõhine toetus (maanteede ja tänavate pikkuse alusel kokkuleppelise koefitsiendiga 1:5) kajastatakse Vabariigi Valitsuse eelarves toetusfondi real ning juhtumipõhine toetus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarves avalikult kasutatavate kohalike teede hoiu real. Valemi- ja juhtumipõhise toetuse proportsioonid ja mahud otsustakse igal eelarveaastal eraldi. Vastavalt 2020. aasta riigieelarve seadusele ja Riigi eelarvestrateegiale 2020-2023 on kohalike teede hoiuks kavas eraldada valemipõhist toetust igal aastal 29,313 mln eurot. 2020 aastal on kavas eraldada kohalikele omavalitsutele juhtumipõhist toetust transiitliiklusega ning ettevõtlusega seotud teede toetuseks 7 mln € /riigiteede teehoiukava/.

Tabel 1

Tapa valla teede ja tänavate hoiuks eraldatud vahendite kasutamine

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Riigi eelarvest eurot	854 360	451 921	450 000	450 000	450 000	450 000
Valla eelarvest eurot	1 107 488	892 926	326 000	326 000	326 000	326 000
Kokku	1 961 848	1 344 847	776 000	776 000	776 000	776 000

Allikas: Tapa Vallavalitsus

Ühtekuuluvusfondi toel on valminud Tapa linna raudteeülesõidu projekt kahetasandiliseks ristumiskohaks (viadukt). Projekti eesmärk on ohutuse suurendamine raudteeülesõidul ning Tapa linna liiklusskeemi ja transpordivahendite liikumise logistika parandamine tervikuna. „Ohuprobleemide likvideerimine raudtee ja maantee samatasandilistel lõikumistel“ ehitusprojekt on Tapa linnas uue raudteeviadukti rajamiseks Ambla mnt ja Valgejõe pst ühendusena.

Maanteeameti poolt koostatud remonditehnilineprojekt „Mnt nr T5 Pärnu- Rakvere- Sõmeru rekonstrueerimine tehniline projekt“ Tapa-Kadrina lõik, km 142,6-157,2“, milles on eraldi

osana projekteeritud jalgratta- ja jalgteed Tapalt kuni Imastu tee ja Pärnu- Rakvere- Sõmeru mnt T-5 ristmikuni.

Objektide nimekiri, millede rahastamine on oluline korraldada ja tagada koos põhiobjektide arendamisega

- **Jalgratta- ja jalgteede võrgustiku välja arendamine** – Kavas Tamsalu linna Paide mnt kõnnitee ning sõidutee ehituse ja rekonstrueerimine.
- **Tapa valda läbivate transiitteede tõttu koormatud kohalike teede ja ettevõtlusega seotud kohalike teede rekonstrueerimine** – Tapal Valgejõe pst ja Õuna tänava ristmiku rekonstrueerimine projekteerimine 2020 aastal ja taotluse esitamine läbivate transiitteedega seotud teede remonditoetuse taotlusvooru 2021. Taotluse rahuldamise korral teostatakse ehitustööd 2021.
- **Tapa linna kahetasandilise raudteeülesõidu ehitus Ambla mnt ja Valgejõe pst ühendusena (viadukti projekt)** – objekti väljaehitus on esmatähtis kaubavoogude ja reisiliikluse arendamise seisukohalt nii maanteedel (linnatänavatel) kui ka raudteel. Tallinn-Tapa-Narva ja Tallinn-Tapa-Tartu raudteede sõlmpunktina on üheks peamiseks rahvusvahelise kaubavahetuse ja reisirongiliiklusega seonduvaks lõiguks.

4. Teede ja tänavate seisukord

Üldandmed: Tapa valla teede ja tänavate kogupikkus seisuga 01. jaanuar 2020.a. on 342 952 m, millest tänavaid 85 957 m. Suurima liiklussagedusega on Tapa linna, Tamsalu linna ja Lehtse aleviku peatänavad.

4.1. Teede ja tänavate seisukord

Teede ja tänavate seisukorra hindamist on seni teostatud visuaalselt. Erinevate liikluslahenduste ja koormuste hindamisel on kasutatud konsultantide abi.

Teede ja tänavakatete üldine olukord on vallas paranenud. Mustkattega teede ja tänavakatete tasasuse saavutamiseks kasutatakse valdavalt asfaltaukude parandamist (asfaltbetooniga või emulsiooni-killustiku seguga) ja teekatete pindamist, mille eeltööna teostatakse teekatte profileerimine asfaltbetooniseguga (pindamisel kasutatakse tardkivikillustikku ja sideainena emulsiooni). Ehitatud on märkimisväärsel hulgal kruusateedele tolmuabakatteid. Pindamise rakendamine on üldjuhul odavam viis tänavade tasasuse sõidumugavuse ning kaitse tee konstruktsioonile.

Kruusakatetega teede tolmuabakatete ehitusel kasutatakse reeglina 2-kordset eelpuistega pindamist (2xE) vastavalt Maanteeameti peadirektori käskkirja nr 0326 "Pindamisejuhise" toodud nõuetele. Aluskihtides kasutatakse paekivikillustikku ja pealmine ehk kulumiskiht kaetakse (kiilutakse) tardkivikillustikuga, sideainena kasutatakse emulsiooni. Eelnevalt enne pindamise töid profileeritakse ja tihendatakse kruusakattega teed ning vajaduse teostatakse teelõigul kruusataidet. Teekatete säilitamisel ja tolmuabakatete ehitusel on pindamismeetodid odavamad ja annavad seeläbi võimaluse suuremate pindade katmiseks olemasolevate eelarvete piires. Kruusakattega teedel kasutatakse katete taastustöödel purukruusa täidet, profileerimise (greiderdamine) ja vajadusel vee ärajuhtimiseks teostatakse hõõvlikraavide lõikust. Tapa linna ja Tamsalu linna tänavad on pea kogumahu viidud mustkatte alla, välja arvatud madala liiklussageduse ja mitte elumupiirkondadesse viivad üksikud linnaäärsed tänavad. Samas on küladevahelised vallateed valdavalt kruusakattega.

5. Teede ja tänavate teehoiutööde prioriteedid.

Prioriteedid näitavad ära, milline on teehoiutööde tähtsuse järjekord, et tagada olemasolevate rahaliste vahendite piires tee kasutajale aastaringselt ohutud, mugavad ja säästlikud liiklustingimused:

- Kohalike teede ja tänavate hoole

hoolde alla kuuluvad suvihoole, talihoole, rajatiste hoole, liikluskorraldusvahendite jm hooldetööd, mille eesmärgiks on tagada teedel nõutav seisunditase ning luua tee kasutajale aastaringselt mugavad ja ohutud liiklustingimused. Hoole kajastatakse eraldi hooldetegevuskuludes.

- Olemasolevate katete säilitamine

pindamine - selle töö käigus toimub katte kulumiskihi uuendamine,

kruusateede remont - remondi käigus teostatakse kruuskatte taastamist või toimub kruusatee seisukorra säilitamine komplekselt (kruuskatte uuendamine, aluse tugevdamine, kraavide süvendamine jm), kuid ei ehitata tolmuvaabakatet.

- Kõnniteede remont ja ehitus

kõnniteekatete uuendamine, äärekivide vahetus, uue kõnnitee, jalgratta- ja jalgteede ehitus.

- Katete ehitus ja uuendamine

asfalteerimistööd, olemasoleva katendi freesimine ja asendamine uuega, tolmuvaabakatete ehitus, kruuskatte taastus.

Tapa linna ja Tamsalu linna tänavate teehoiutööde prioriteedid on otseselt seotud konkreetse tänava asukohaga ja liiklusintensiivsusega. Vastavalt Tapa Vallavolikogu 30. 05. 2018 määruse nr 25 „Tapa valla teede ja tänavate sulgemise maks“ lisale „Tee ja tänavate liigitus“ on teed ja tänavad liigitatud kolme gruppi.

Esimese grupi moodustavad teed ja tänavad, mis tagavad Tapa linna ja Tamsalu linna sidumise seda ümbritsevate maanteedega, valla eri piirkondade vahelised teed samuti külade ja Lehtse aleviku keskusi ja Tapa kesklinna ning Tamsalu linna piirkonda teenindavad teed, tänavad ja platsid. Oluliseks on ka ühiskondliku transpordi kulgemine. Grupi moodustamisel lähtuti hinnangust, kus sinna kuuluvate teede ja tänavate osaline või täielik sulgemine või muul viisil liikluse takistamine tooks kaasa liikluses ümberkorraldused ja eriolukordade tekke.

Teise grupi moodustavad teed ja tänavad, mis seovad täiendavalt esimese grupi teid ja tänavaid ning pakuvad vajadusel alternatiivseid liikumisvõimalusi teesulgude või muul viisil liikluskorralduse ümberkorraldamisel esimese grupi teedel ja tänavatel. Teise grupi teede ja tänavate sulgemine toob endaga kaasa vähem liikluskorralduslikke probleeme liikluse suunamisel.

Kolmanda grupi moodustavad ülejäänud teed ja tänavad, mis on üldjuhul elamukvartalite ja tööstusala sisesed tänavad ja väikese liikluskoormusega valla teed, millede sulgemine on lokaalse iseloomuga ja ei too endaga kaasa suuremaid liikluskorralduslikke muudatusi vallaliikluses. Siia gruppi kuuluksid enamik Lehtse ja Sääse aleviku tänavad ja valla teid.

Valla teede teehoiutööde prioriteedid on seotud teede liiklusintensiivsusega, teede asukohaga, külade asustustihedusega ning ühis- või koolitranspordi olemasoluga.

Teehoiutööde aastaringne korraldamine ja kavandamine lähtub eeltoodud gruppidest. Üldine eesmärk on võimaluste piires vähendada Tapa valla territooriumil tolmuiseid kruusakatendeid, asendades neid asfaltbetoon või muude tolmuwabade katetega. Eesmärgiks on likvideerida lahtuvalt teede prioriteetide järjekorrast auke ja muid teede ja tänavate katte defekte alates varakevadest ja teetööde teostamise võimalustest. Seejärel korraldatakse vajalikud pindamistööd ja teostatakse teede märgistus. Suvise teehoiutööna teostatakse kruusakattega teede-tänavate greiderdamised ja tolmutõrje kloriidiühendite lahusega.

Talvisel teehoiul kasutatakse libedusetõrjeks kloriide ning liivatamist. Kasutatavad meetodid sõltuvad ilmastikust (sh välistemperatuurist) ja tee või tänav grupist. Teede hooldustööd teostatakse vastavalt majandus- ja taristuministri 14.07.2015 a. määruses nr 92 kehtestatud tee seisunditasemele.

Teede ja tänavate hoolet ja ehitust korraldatakse riigihangete läbiviimise kaudu sõlmitud lepingute alusel.

Kruusakattega teede ja tänavate seisundi profileerimiseks ja parandamiseks kasutatakse greiderdamist. Maapiirkondades on tolmuwabade katete väljaehitamise vajadus seotud eelkõige õpilastranspordi marsruutidega, asustustihedusega ning liikluskooormusega.

6. Tänavate teehoiutööde maksumused

Viimaste aastate lõikes teehoiutööde hindades suuri kõikumisi ei ole.

Alljärgnevalt on ära toodud teehoiutööde arvestuslikud hinnad seisuga 2019.a.

- Asfalteerimine	15- 30 eurot/m ²
- Tolmuwaba katte ehitus (2 x eelpuistega pindamine)	.5,1 eurot/m ²
- Mustkattega tee ühekordne pindamine.....	3,2 eurot m ²
- Greiderdamine	50/58 eurot/km
- Kruusatäite tööd.....	8,8 eurot/t
- Asfaltaukude paikamine.....	129 eurot/tund
- Betoonkividest sillutis	21 eurot/m ²
- Lumetõrjetööd	
- sahkamine keskmine.....	67 eurot/tund
- soolatamine	150/218 eurot/tund
-Teepeenarde niitmine.....	8 eurot/km
-Kruusakatte tolmutõrje.....	0,17 eurot/m ²

7. Liikluskorraldusvahendite vahetamine ja paigaldamine

Uute ja liiklust ümber korraldavate liikluskorraldusvahendite paigaldamine arutatakse eelnevalt läbi Tapa Vallavalitsuse liikluskomisjonis.

Vastavalt vajadusele vahetatakse välja vananenud ja katkised liikluskorraldusvahendid (edaspidi märgid). Uued märgid paigaldatakse vastavalt liikluskorralduse muudatustele, uute objektide rajamise järgselt ja muudel vajadustel.

Juhtudel, kui teemaa piirkonnas teostatakse erinevaid töid (tee remont, erinevate kommunikatsioonide paigaldamine, kaevetööd, piirnevad ehitustööd, mis takistavad liiklust,

muud teesulud, mis tingitud avalikest üritustest jne) korraldab märkide paigaldamise tööde teostaja või avaliku ürituse korraldaja vastavalt seadusandlusele ja Tapa Vallavalitsuse 18.07.2018 määrusele nr 10 „Teede ja tänavate sulgemise kord“ Avaliku tee- tänava sulgemine kõigil juhtudel (va erinevad avariid), tuleb see kooskõlastada Tapa Vallavalitsusega.

8. Teehoiutööde planeerimine ja objektide maksumus

Lisas tabelid:

Tabelis 1 on toodud teedel ja tänavatel teostatavate teehoiutööde maksumused, tööde mahud ja tegevus. Maksumused on esitatud 2020-2023 planeeritavate tööde kohta. Tööde maksumused on tänavate kaupa kirjeldatud.

Tabelis 2 on toodud erinevate hooldustööde planeeritavad maksumused aastatel 2020 kuni 2023 hinnad on arvestuslikud ja võivad muutuda hangetest ning ühikuhindade kallinemisest lähtuvalt.

Tabelis 3 on toodud eraldi välja kõnniteede remont ja ehitustööd. Maksumuste aluseks on võetud 2018-2019 aasta kõnniteede ehitushinnad. Kõnniteede ehituse ja remondi vajadusi arvestades on lähtutud tänavate remondi kavast ning linnade eri piirkondade ühendust kesklinnaga.

Tabelis 4 on toodud planeeritavad lähiaastate projekteerimistööd ja ristmike ehitustööd. Hinnad lähtuvad 2019 kehtivatest projekteerimishindadest. Hinnad ei sisalda võimalikke eritööde (elektriprojekt, kommunikatsioonide ümberehitus) maksumusi.

Tabelis 5 on toodud toetusprojektide baasil kavandatavad objektid.

9. Seotus kehtivate planeeringute ja kavadega.

Käesolev teehoiukava on koostatud lähtuvalt kehtivatest arengukavadest ja planeeringutest. Arvestatud on koostamise hetkel olemasolevaid planeerimisdokumentide eelnõusid ja teisi lähteseisukohti.

Peamised dokumendid, mida on arvestatud teehoiukava koostamisel:

Tapa valla arengukava ja eelarvestrateegia

Tapa vallas algatatud ja kehtivad detailplaneeringud

Tapa valla koostamisel olev üldplaneering

Kehtiv Tamsalu valla üldplaneering

10. Teehoiukava muutmine ja täiendamine.

Teehoiukava on ajas muutuv ja täiendatav dokument, mida vaadatakse läbi vähemalt üks kord aastas ning viiakse kooskõlla nii kehtivate arendusdokumentidega, kui ka kujunenud tegelike olukordade, vajaduste ja võimalustega.

Teehoiukava vaatab üks kord aastas läbi ja kinnitab Tapa Vallavolikogu.